

RP 81/2017 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 57 och 66 § i fordonsskattelagen och till vissa lagar som har samband med den

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att straffbestämmelserna i fordonsskattelagen, bränsleavgiftslagen och fordonslagen ändras så att man avstår från straffrättsliga åtgärder när en straffbar gärning också kan leda till en administrativ sanktion i form av tilläggsskatt till fordonsskatten. Tilläggsskatten blir således den enda sanktionen för en sådan gärning.

Samtidigt föreslås det att straffansvaret vid fordonsskatteförseelser och bränsleavgiftsförseelser preciseras. Det föreslås även lagtekniska preciseringar i lagen om ordningsbotsförseelser när det gäller avställda fordon.

I fordonsskattelagen föreslås också en ny bestämmelse som gör det möjligt att utöva tillsyn över fordonsskatten på teknisk väg.

Lagarna avses träda i kraft så snart som möjligt.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	1
INNEHÅLL	2
ALLMÅN MOTIVERING	3
1 INLEDNING.....	3
2 NULÄGE	3
2.1 Lagstiftning och praxis.....	3
2.2 Bedömning av nuläget	6
3 PROPOSITIONENS MÅL OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	8
3.1 Målsättning	8
3.2 De viktigaste förslagen.....	9
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	10
4.1 Ekonomiska konsekvenser	10
4.2 Konsekvenser för myndigheterna	10
4.3 Konsekvenser för medborgarnas ställning	11
5 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	11
5.1 Remissyttranden och hur de har beaktats.....	11
DETALJMOTIVERING	13
1 LAGFÖRSLAG	13
1.1 Fordonsskattelagen	13
1.2 Bränsleavgiftslagen.....	13
1.3 Fordonslagen.....	14
1.4 Lagen om ordningsbotsförelser	14
2 IKRAFTTRÄDANDE	14
3 FÖRHÅLLANDE TILL GRUNDLAGEN SAMT LAGSTIFTNINGSORDNING	15
LAGFÖRSLAG	16
Lag om ändring av 57 och 66 § i fordonsskattelagen.....	16
Lag om ändring av 32 § i bränsleavgiftslagen.....	17
Lag om ändring av 96 § i fordonslagen.....	18
Lag om ändring av 10 § i lagen om ordningsbotsförelser.....	19
BILAGA	20
PARALLELLEXT	20
Lag om ändring av 57 och 66 § i fordonsskattelagen.....	20
Lag om ändring av 32 § i bränsleavgiftslagen.....	22
Lag om ändring av 96 § i fordonslagen.....	23
Lag om ändring av 10 § i lagen om ordningsbotsförelser.....	24

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

Med *ne bis in idem*-förbud avses som rättsprincip förbudet ”inte två gånger för samma sak”. Om ett slutligt avgörande har meddelats i ett ärende kan straff inte längre påföras för samma gärning.

I artikel 4 i det 7:e tilläggsprotokollet till den europeiska människorättskonventionen anges det i fråga om *ne bis in idem*-förbudet att ingen får lagföras eller straffas på nytt i en brottmålsrättegång i samma stat för ett brott för vilket han redan blivit slutligt frikänd eller dömd i enlighet med lagen och rättegångsordningen i denna stat. Artikel 14.7 i internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter och artikel 50 i EU-stadgan om de grundläggande rättigheterna innehåller också bestämmelser om ett förbud mot sådan dubbelbestraffning. Ett sådant förbud anses också ingå i den rättsskyddsbestämmelse i 21 § 2 mom. i Finlands grundlag som gäller garantier för en rättvis rättegång vilka ska tryggas genom lag.

Enligt Europeiska människorättsdomstolens avgörandepaxis begränsas förbudets tillämpningsområde inte bara till egentliga domar som gäller straffrättsliga påföljder, utan det omfattar också olika administrativa påföljder med karaktären av straff. Skattehöjningar och tullhöjningar är sådana administrativa påföljder med karaktären av straff, om höjningen kan påföras för en gärning som också kan leda till en straffrättslig påföljd.

Högsta förvaltningsdomstolen meddelade den 23 december 2015 årsboksbeslutet HFD:2015:186 om dubbel straffbarhet. I beslutet tar man ställning till om förbudet mot dubbel straffbarhet gäller en i 47 a § i fordonsskattelagen (1281/2003) avsedd påföljd i form av tilläggsskatt. I beslutet konstateras att om det för användningen av ett med användningsförbud belagt fordon utdömts en straffrättslig påföljd, ska tilläggsskatt som med stöd av fordonsskattelagen debiteras för samma gärning betraktas som en sanktion av straffrättslig karaktär på det sätt som avses i artikel 4 i det 7:e tilläggsprotokollet till europeiska människorättskonventionen. Således kan inte både ett straffrättsligt förfarande och en administrativ påföljd i form av tilläggsskatt tillämpas på samma svarande med anledning av samma gärning.

För att jämlikheten och en effektiv fordonsskatteuppbörd ska kunna garanteras ska inget straff enligt förslaget påföras för användning av ett fordon som belagts med användningsförbud eller körförbud, underlåtelse att göra registeranmälan och missbruk av provnummerskyltar och förflyttningstillstånd, om tilläggsskatt i enlighet med 47 a § i fordonsskattelagen kan påföras som en administrativ sanktion för samma gärning. I dessa fall föreslås tilläggsskatt således vara den enda påföljden.

2 Nuläge

2.1 Lagstiftning och praxis

Lagstiftning

Enligt fordonsskattelagen ska fordonsskatt betalas för fordon som är registrerade i Finland eller används i Finland. Fordonsskatten består av grundskatt och drivkraftsskatt. Skatteuppbördsmyndighet är Trafiksäkerhetsverket. I landskapet Åland tas skatten emellertid ut av Statens ämbetsverk på Åland.

Skatt ska betalas för fordon i kategorierna M och N som är införda i fordonstrafikregistret, nedan *registret*. Skattskyldig är i regel den som i registret har antecknats som fordonets ägare el-

RP 81/2017 rd

ler innehavare. Om det finns fler än en skattskyldig, är de solidariskt ansvariga för att betala skatten.

Enligt fordonsskattelagens 4 a §, som trädde i kraft den 2 november 2007, tas skatt inte ut för fordon som avställts i enlighet med 66 c § i fordonslagen (1090/2002). Skatten debiteras således enligt de dagar fordonet har varit i användning enligt anmälan till registret. Det anses att ett fordon används i trafik tills det görs en anmälan om att fordonet avställs eller avregistreras slutligt. När fordonet avställs upphör uttaget av fordonsskatt och trafikförsäkringspremie. Bestämmelser om avställning av fordon finns i 12 § i statsrådets förordning om registrering av fordon (893/2007). Möjligheten att avställa ett fordon utan att lämna tillbaka registreringsskyltarna utvidgades den 15 november 2015 till att gälla alla motorfordon. Det har blivit enklare att anmäla avställda fordon tack vare de elektroniska tjänsterna. En registeranmälan om avställning kostar sex euro inom den elektroniska tjänsten, och det kostar inget att ta i bruk denna tjänst. Dessa anmälningar kan göras dygnet runt.

För att ett avställt fordon inte ska användas i trafik har man inom fordonsbeskattningen infört en administrativ påföljd som kallas tilläggsskatt. Om det i trafiken påträffas ett fordonsskattepliktigt fordon som är oregistrerat eller har avställts, påför Trafiksäkerhetsverket den skattskyldige tilläggsskatt till fordonsskatten i enlighet med 47 a § i fordonsskattelagen. Beloppet av tilläggsskatten ska vara fem gånger den fordonsskatt som beräknas för en period på tolv månader. Det minsta beloppet för tilläggsskatten har fastställts till 1 000 euro. När tilläggsskatten bestäms ingår det ingen prövning av den betalningsskyldiges förfarande eller skuld.

Enligt 57 § i fordonsskattelagen utövas tillsynen över skatten av Trafiksäkerhetsverket, polisen, Gränsbevakningsväsendet och Tullen. Tillsynen utövas inom trafikövervakningen och i samband med besiktningar.

I 66 § i fordonsskattelagen anges det att bestämmelser om straff för lagstridigt undandragande av fordonsskatt och för försök därtill finns i strafflagens (39/1889) bestämmelser om skattebedrägeri. Den som framför ett fordon för vilket fordonsskatt som förfallit till betalning är obetald, ska för fordonsskatteförseelse dömas till böter. Likaledes ska fordonets ägare eller innehavare dömas, som överlätit ett sådant fordon att framföras av någon annan.

Enligt bränsleavgiftslagen (1280/2003) ska bränsleavgift betalas för fordon i vilka det används bränsle som beskattas lindrigare än motorbensin eller dieselolja. Bränsleavgift tas ut för att förhindra att bränsle som ger upphov till avgiftsskyldighet används, och i enlighet med det har man slagit fast ett högt belopp på bränsleavgiften. Bränsleavgiften för en personbil är t.ex. 330 euro per dag. Bränsleavgiften ska tas ut för så många dagar som fordonet utan avbrott har funnits i Finland när användningen konstaterades, dock för högst 20 dagar för varje gång som användning av bränsleavgiftsgrundande bränsle har konstaterats.

Debitering av bränsleavgift verkställs av Trafiksäkerhetsverket, i landskapet Åland dock av Statens ämbetsverk på Åland. Tillsynen över användningen av bränslen utövas av polisen, Gränsbevakningsväsendet och Tullen.

Den som framför ett fordon för vilket bränsleavgift som förfallit till betalning är obetald, ska enligt 32 § dömas till böter för bränsleavgiftsförseelse. På lagstridigt undandragande av bränsleavgift och på försök därtill tillämpas inte strafflagens bestämmelser om skattebedrägeri, om en straffrättslig påföljd skulle bestämmas för samma person för vilken en administrativ påföljd av straffkaraktär har bestämts eller skulle kunna bestämmas eller för vilken personen kan bli ansvarig med stöd av bestämmelserna om skatteansvar.

RP 81/2017 rd

Fordonslagen innehåller bestämmelser om klassificering, manöverorgan, utrustning, system, komponenter, miljöegenskaper, godkännande för trafik samt registrering i fråga om fordon som används i trafiken.

Utöver de brott mot användningsförbud som enligt fordonsskattelagen och bränsleavgiftslagen är straffbara föreskrivs det också i 96 § i fordonslagen om straff för brott mot användningsförbud eller körförbud samt missbruk av provnummerintyg och förflyttningstillstånd.

Med användningsförbud för ett fordon avses att fordonet inte får användas i trafik om fordonsskatten för det har förfallit till betalning, om fordonet enligt anmälan har avställts, om registreringsskyldigheten inte har iakttagits eller om fordonet inte har genomgått periodisk besiktning. Ett fordon anses också vara belagt med användningsförbud om ett system, en komponent, en separat teknisk enhet eller utrustning i fordonet inte har godkänts för trafik på behörigt sätt eller om reparationsuppmaningar i samband med besiktningen inte har hörtsammats. Ett fordon är även belagt med användningsförbud om skyldigheten att genomgå ändringsbesiktning eller kopplingsbesiktning eller att ta trafikförsäkring har försummats eller om fordonet har påförts bränsleavgift och avgiften inte har betalats senast på förfallodagen.

Ett fordon kan beläggas med körförbud vid en periodisk besiktning, om fordonet konstateras medföra omedelbar fara för trafiksäkerheten. Ett fordon kan också beläggas med körförbud vid en vägkontroll i enlighet med 84 § i fordonslagen, om det har gjorts överträdelse av användningsförbud som gäller för fordonet. Dessutom kan körförbud ges om en utländsk myndighet har gjort en anmälan om fordonets bristfälliga skick.

Körförbud och användningsförbud för ett fordon har samma konsekvenser. Ett körförbud är en påföljd som en myndighet ålägger i vissa situationer, medan ett användningsförbud anges i lag. Användningsförbudet börjar gälla om de förutsättningar som anges i lagen uppfylls.

Förflyttningstillstånd och provnummerintyg är temporära undantagslov som anges i 66 f § i fordonslagen och som ger begränsad rätt att tillfälligt i trafik använda ett fordon som inte registrerats första gången i Finland eller som avställts i Finland. Om förflyttningstillståndet eller provnummerintyget används i strid med tillståndsvillkoren anses det vara fråga om ett oregistrerat eller avställt fordon med användningsförbud.

Enligt 10 § i lagen om ordningsbotsföreläggelser (986/2016) föreläggs föraren en ordningsbot på 70 euro för en uppsåtlig eller av oaktsamhet begången användning i strid med 8 § 1 mom. eller 85 § 1 mom. i fordonslagen av ett obesiktigat, oregistrerat eller avställt fordon. För en uppsåtlig eller av oaktsamhet begången underlåtenhet att enligt 64 § 1 mom. i fordonslagen göra en anmälan av ett fordons sådana registeruppgifter som gäller något annat än användning av fordonet i trafik föreläggs ägaren eller innehavaren av fordonet böter på 70 euro.

Förbud mot dubbelbestraffning inom rätts- och beskattningspraxis

Enligt högsta förvaltningsdomstolens årsboksbeslut HFD:2015:186 hade en person ålagts att betala tilläggsskatt till fordonsskatten i enlighet med fordonsskattelagen för att ha använt ett avställt fordon i trafik. Dessutom hade personen till följd av samma händelse dömts till böter med stöd av 84 och 96 § i fordonslagen för en fordonsföreläggelse för vilken brottsbeskrivningen i straffyrkandet är användning i trafik av ett fordon som belagts med körförbud och användning i trafik av ett fordon som inte genomgått periodisk besiktning. Bötesstraffet hade vunnit laga kraft.

Enligt högsta förvaltningsdomstolens avgörande har åtal väckts mot en person för samma gärning, om personens tidigare dom och det nya åtalet gäller samma eller till väsentliga delar

samma omständigheter. Eftersom de omständigheter som förfarandena gällde inte skiljer sig från varandra, är den gärning som personen redan har fått ett bötesstraff för till väsentliga delar densamma som den gärning för vilken personen som en straffrättslig påföljd har ålagts att betala tilläggsskatt till fordonsskatten i enlighet med fordonsskattelagen. Högsta förvaltningsdomstolen ansåg att ne bis in idem-principen i detta fall således utgör ett hinder för att tilläggsskatt ska kunna påföras.

Utifrån högsta förvaltningsdomstolens avgörande betraktas inom beskattningspraxis straff för brott mot användningsförbud eller körförbud som gäller ett fordon och straff för missbruk av förflyttningsstillstånd eller provnummerintyg som straff för samma gärning som tilläggsskatt till fordonsskatten.

Det körförbud enligt 84 § i fordonslagen som en myndighet förelägger kan däremot inte anses vara en straffrättslig påföljd, utan det är fråga om en säkringsåtgärd som en myndighet beslutar om och genom vilken användningen av ett fordon förhindras tills bristerna i anslutning till det har åtgärdats. Föreläggande av körförbud utgör således inget hinder för tilläggsskatt. Det är först när någon bryter mot detta körförbud som personen kan påföras ett straff och följden kan bli en situation med dubbel straffbarhet. Även när ett fordons registreringsskyltar har avlägsnats i enlighet med 58 § i fordonsskattelagen är det fråga om en administrativ säkringsåtgärd. Ett fordon kan vara belagt med användningsförbud också på grund av obetald bilskatt, men det är inte straffbart att bryta mot användningsförbudet i fråga. Polisen kan ge handräckning i syfte att förhindra användningen av ett fordon, och ett fordon kan vid behov omhändertas av skattemyndigheterna tills skatten är betald. Dessa förfaranden är inte straff utan säkringsåtgärder i anslutning till bilskatten. Det finns heller inget som hindrar att tilläggsskatt påförs i en situation där föraren av ett fordon som inte är i skick straffas för äventyrande eller grovt äventyrande av trafiksäkerheten med stöd av 23 kap. 1 § i strafflagen. I dessa fall handlar det inte om straff för brott mot ett användningsförbud eller körförbud utan om straff för en annan gärning som föraren av fordonet gjort sig skyldig till. Inom beskattningspraxis har det ansetts att det är sådana straff för brott mot användningsförbud som hänför sig till fordonets egenskaper eller till registeranteckningar gällande fordonet som ska räknas som straff för samma gärning som för gärningar som upptäcks i den tillsynssituation där det bestäms att tilläggsskatt ska påföras. Således påverkar straffbara gärningar som hänför sig till föraren, t.ex. fortkörning, rattfylleri eller förande av ett fordon utan att inneha körrätt, inte debiteringen av tilläggsskatt även om den tillsynssituation där det bestäms att tilläggsskatt ska påföras tidsmässigt sammanfaller med tidpunkten för straffet för de ovannämnda brotten eller liknande brott.

Om någon som är skyldig att betala fordonsskatt har straffats för att ha använt ett fordon som belagts med användningsförbud eller körförbud i samma tillsynssituation där ett oregistrerat eller avställt fordon har använts i trafik, debiteras för närvarande i praktiken ingen tilläggsskatt på grund av ne bis in idem-förbudet. Den enda påföljden i dessa fall blir det straff som tillsynsmyndigheten påför.

2.2 Bedömning av nuläget

Syftet med tilläggsskatten är att upprätthålla fordonsskatteutfallet och förhindra att sådana fordon används i trafik för vilka skatten inte är betald eller som har anmälts som avställda.

Att påföra tilläggsskatt till fordonsskatten är en administrativ påföljd som gäller en skattskyldig och som med tanke på förbudet mot dubbel straffbarhet också ska ses som en straffrättslig påföljd. När tilläggsskatt påförs måste det undersökas om en straffprocess har inletts mot den skattskyldige i samma ärende.

RP 81/2017 rd

I nuläget åläggs den person som har framfört fordonet en straffrättslig påföljd i de situationer som man har fått kännedom om via tillsynsmyndigheten och som leder till tilläggsskatt. Om föraren inte är skattskyldig debiteras tilläggsskatten den skattskyldige, som enligt fordonsskatte lagen i första hand är fordonets innehavare och i andra hand dess ägare. Om föraren är skattskyldig påförs tilläggsskatt inte för någon. Om Trafiksäkerhetsverket får vetskap om ett tilläggsskatteärende på något annat sätt, påförs tilläggsskatten den skattskyldige.

Eftersom samma gärning kan leda till ett straffrättsligt eller ett administrativt förfarande eller till bådadera är den rådande situationen problematisk med tanke på kravet på likabehandling i 2 kap. 6 § i grundlagen. Den rådande situationen är problematisk också när det gäller att förhindra missbruk. En trovärdig skatteuppbörd inbegriper tillräckliga påföljder för skatteundandragande.

Bestämmelser om förhållandet mellan förfarandet med skattehöjningar och en straffprocess finns i lagen om skatteförhöjning och tullhöjning som påförs genom ett särskilt beslut (781/2013). Den lagen möjliggör en betänketid på ett år för den behöriga skattemyndigheten, inom vilken myndigheten kan bedöma om en sanktion ska påföras i form av en administrativ höjning eller om polisanmälan ska göras i fallet. Valet är bindande inte bara för den myndighet som gör det utan också för andra myndigheter, och det kan frångås bara i vissa fall.

Trots att tilläggsskatt till fordonsskatten är en administrativ påföljd av samma slag som en skattehöjning och båda åtgärderna omfattas av ne bis idem-förbudet, är procedurbestämmelserna i lagen om skatteförhöjning och tullhöjning som påförs genom ett särskilt beslut inte tillämpliga vid påförande av tilläggsskatt, och sådana bestämmelser skulle inte heller fungera i praktiken i samband med tilläggsskatt. Försummelser av fordonsskatten framkommer oftast i samband med trafikövervakningen. Då måste polisen i regel genast bestämma om ett bötesstraff som lagen möjliggör ska påföras eller om man inte påför något straff utan gör en anmälan till Trafiksäkerhetsverket för påförande av tilläggsskatt. I motsats till de försummelser som eventuellt leder till skattehöjning påminner de situationer där fordonsskatten försummas i regel mycket om varandra, och därför bör dessa situationer behandlas enhetligt. Tilläggsskatt skiljer sig från skattehöjning också på det sättet att skatten ska påföras under de förutsättningar som anges i lag, och påförandet av tilläggsskatt är inte förknippat med någon prövning från fall till fall eller bedömning av gärningens klandervärdhet, vilket är typiskt vid skattehöjningar.

I mars 2017 fanns det ca 3,93 miljoner fordonsskattepliktiga fordon i fordonstrafikregistret. Av dem var ca 887 000 anmälda som avställda i mars 2017. Det faktum att det är så lätt att anmäla avställningar samt höjningen av fordonsskatten per dag har lett till att avställningarna hela tiden blir fler.

Trafiksäkerhetsverket får varje år ca 1 500 anmälningar om avställda fordon som används i trafik. Ungefär 60 procent av tilläggsskatten till fordonsskatten debiteras inte eftersom svaren har fått böter eller man har avstått från att bötfälla när fordonet stoppades. Således kan tilläggsskatten debiteras bara i de fall där föraren av fordonet inte är skattskyldig. Påföljden för användning av ett avställt fordon är i regel böter på mindre än 100 euro i stället för den tilläggsskatt på i genomsnitt 1 800 euro som tidigare debiterades.

Det nuvarande förfarandet, där Trafiksäkerhetsverket innan det påför tilläggsskatt är tvunget att kontrollera att fordonets innehavare eller ägare inte har påförts en straffrättslig sanktion för samma gärning, medför också extra arbete för myndigheterna.

Enligt 10 § i lagen om ordningsbotsförseelser kan böter inte föreläggas vid underlåtelse att anmäla ett fordons registeruppgifter. Med denna formulering har man försökt förhindra att till-

RP 81/2017 rd

läggsskatt till fordonsskatten medför dubbel straffbarhet genom att det har blivit förbjudet att bötfälla fordonsskattepliktiga fordon vid underlåtelse att göra registeranmälan.

I nuläget övervakar polisen körhastigheter med anordningar för automatisk hastighetskontroll. Dessutom har man i polisbilarna tagit i bruk anordningar för automatisk avläsning av registreringsskyltar, som gör det möjligt att identifiera obesiktigade fordon i trafiken och upptäcka om ett fordon har anmälts som avställt eller om det har belagts med användningsförbud på grund av obetald fordonsskatt. För närvarande kan polisen företa teknisk övervakning i enlighet med 4 kap. 1 § i polislagen (872/2011). Enligt polislagen avses med teknisk övervakning fortlöpande eller upprepat iakttagande eller fortlöpande eller upprepat avlyssning av fordon, fordonsförare, fotgängare eller allmänheten med hjälp av en teknisk anordning samt automatisk upptagning av ljud eller bild. Efter att på förhand ha informerat om saken får polisen företa teknisk övervakning på allmän plats eller väg, för upprätthållande av allmän ordning och säkerhet, förebyggande av brott, identifiering av personer som är misstänkta för brott samt bevakning av särskilda övervakningsobjekt. Med stöd av polislagen får polisen företa teknisk övervakning exempelvis för att övervaka skattebrott men inte uteslutande för administrativ skattekontroll.

Trafiksäkerhetsverket får inte använda tekniska anordningar som är avsedda för trafikövervakning enbart för skattekontroll. Trafiksäkerhetsverket får emellertid uppgifter som hänför sig till tillsynen över fordonsskatten, om ett avställt fordon upptäcks i samband med teknisk övervakning som polisen företar med stöd av polislagen. Den vanligaste situationen är att fortkörning konstateras i samband med hastighetsövervakningen inom vägtrafiken, och när böter utfärdas får Trafiksäkerhetsverket ett meddelande om att ett avställt fordon har observerats i trafiken. Trafiksäkerhetsverket debiterar tilläggsskatt till fordonsskatten, om förutsättningarna för detta uppfylls. Utifrån de gällande bestämmelserna har det dock inte ansetts att förfarandet kan automatiseras så att Trafiksäkerhetsverket får uppgifter om alla fordon som fotograferas eller filmas i samband med trafikövervakningen, för att kunna kontrollera om bilskatten är betald.

3 Propositionens mål och de viktigaste förslagen

3.1 Målsättning

Ett syfte med propositionen är att förebygga undandragande av fordonsskatt och för tilläggs-skatteförfarandet skapa en jämlik och förutsägbar modell som samtidigt gör förhållandet mellan administrativa och straffrättsliga påföljder tydligare.

Genom denna proposition är det meningen att göra de ändringar i lagstiftningen som är nödvändiga för att säkerställa fordonsskatteutfallet. Avsikten är att den förebyggande effekten när det gäller kringgående av tilläggsskatt ska återställas till den nivå som rådde innan högsta förvaltningsdomstolen meddelade sitt beslut.

Jämlikheten och förutsägbarheten ska förverkligas så att tilläggsskatt alltid påförs i stället för straff i situationer där förbudet mot dubbel straffbarhet är tillämpligt. På motsvarande sätt görs uppgifterna för tillsynsmyndigheterna och de myndigheter som verkställer besluten klarare genom bestämmelser i propositionen om de situationer där inga straffrättsliga påföljder ska åläggas.

I de situationer där förbudet mot dubbel straffbarhet inte är tillämpligt ska strävan vara att straffansvaret vid fordonsskatteförseelser och bränsleavgiftsförseelser påförs de personer som bär det huvudsakliga ansvaret för att skatterna för fordonet blir betalda.

Ett syfte är dessutom att möjliggöra en automatisering av tillsynen över fordonsskatten. Skattekontrollen kunde automatiseras och effektiviseras t.ex. genom att man utnyttjar polisens kameror för hastighetsövervakning och anordningar för avläsning av registreringsskyltar. Målet är att systemet hos den myndighet som utför mobil övervakning automatiskt ska sända Trafiksäkerhetsverket information om ett avställt fordon som observeras i trafiken. På så sätt frigörs tillsynsmyndigheternas resurser för andra uppgifter och det blir möjligt att automatisera behandlingen av uppgifterna från övervakningen i större utsträckning än för närvarande.

3.2 De viktigaste förslagen

Enligt förslaget ska tilläggsskatt vara den enda påföljden i de fall där det kan uppstå en situation med dubbel straffbarhet. Förslaget realiseras genom att det i samband med straffbestämmelserna i fordonslagen, fordonsskattelagen och bränsleavgiftslagen föreskrivs att man ska avstå från straffrättsliga påföljder, om tilläggsskatt som avses i 47 a § i fordonsskattelagen kan påföras för samma gärning. Gärningarna ska fortfarande betraktas som förseelser men tilläggsskatt ska alltid vara den primära påföljden, vilket utesluter ett straffrättsligt förfarande.

Förslaget att med tanke på förbudet mot dubbel straffbarhet avstå från straffrättsliga åtgärder gäller straff som föreskrivs för användning av ett fordon som belagts med körförbud eller användningsförbud, underlåtelse att göra registeranmälan samt missbruk av provnummerskyltar eller förflyttningsstillstånd. Det är emellertid meningen att avstå från straffrättsliga åtgärder bara när det är möjligt att påföra tilläggsskatt till fordonsskatten. Eftergiften föreslås således bara gälla situationer där någon i trafik har använt fordonsskattepliktiga fordon i kategori M eller N som är oregistrerade eller har anmälts som avställda.

Dessutom är en strävan med propositionen att om någon annan än den skattskyldige har varit förare vid ovan nämnda gärningar, ska inte heller föraren bötfällas. Även om svaranden i detta sammanhang är någon annan än den skattskyldige och förbudet mot dubbel straffbarhet inte i sig är tillämpligt, ska det anses vara ändamålsenligt att bara den blir straffad som är ansvarig för brister som hänför sig till fordonet. I anslutning till detta föreslås en sådan lindring av förarens straffrättsliga ställning när det gäller fordonsskatteförseelser och bränsleavgiftsförseelser att bara fordonets ägare eller innehavare ska straffas för gärningen.

När det gäller fordonsskatteförseelser föreslås bestämmelserna om tillräknande bli preciserade så att det fordras uppsåt eller oaktsamhet för att en gärning ska vara straffbar. Motsvarande precisering föreslås i förutsättningarna för tillräknande när det gäller bränsleavgiftsförseelser. Preciseringarna motsvarar tolkningen inom rättspraxis (HD:2009:44 och Östra Finlands hovrätt 30.9.2008 nr 935, R 08/405) när det gäller tillräknande.

Om ett fordon i kategori M eller N som är oregistrerat eller har anmälts som avställt påträffas i samband med trafikövervakning, ska tillsynsmyndigheten göra en anmälan till Trafiksäkerhetsverket för debitering av tilläggsskatt. Tillsynsmyndigheten kan även fortfarande i enlighet med 58 § i fordonsskattelagen förhindra att fordonet används. I tillsynssituationen kan myndigheten i praktiken bara göra en grov bedömning av förutsättningarna att påföra tilläggsskatt. Om man avstår från straffrättsliga åtgärder i anslutning till samma gärning eller inte ska emellertid inte vara beroende av om Trafiksäkerhetsverket senare påför tilläggsskatt eller om verket efter att ha hört den skattskyldige anser att det inte finns förutsättningar att påföra tilläggsskatt. Avsikten är att till denna del hålla tillsyns- och beskattningsprocessen enkel och klar.

Bestämmelserna i 10 § i lagen om ordningsbotsförseelser preciseras i fråga om avställda fordon. I och med ändringen återställs rätten att utfärda böter när det gäller andra avställda fordon än sådana som är fordonsskattepliktiga.

I fordonsskattelagen föreslås det en ny bestämmelse om möjligheten att använda uppgifter som samlats in genom fotografering eller filmning för tillsynen över beskattningen. Bestämmelsen gör det t.ex. möjligt att uppgifter som inhämtats med hjälp av polisens kameror för hastighetsövervakning och anordningar för avläsning av registreringsskyltar behandlas som Trafiksäkerhetsverkets egna uppgifter vid tillsynen över fordonsskatten.

4 Propositionens konsekvenser

4.1 Ekonomiska konsekvenser

År 2016 togs det ut ca 1 083 miljoner euro i fordonsskatt. Under 2016 inleddes, enligt datumet för själva händelsen, ca 2 200 ärenden som gällde tilläggsskatt, och av dessa fall ledde något under tusen till debitering. Tilläggsskatt på ca 1,7 miljoner euro debiterades, och den genomsnittliga tilläggsskatten uppgick då till ca 1 800 euro. Fram till ingången av mars 2017 hade lite mer än 40 procent av dessa tilläggsskatter betalats.

Sedan högsta förvaltningsdomstolen kom med sitt avgörande har ingen tilläggsskatt dock debiterats i merparten av de uppdagade fallen, detta på grund av en straffrättslig påföljd. Genom de föreslagna ändringarna återinförs möjligheten att påföra tilläggsskatt. Till följd av ändringen beräknas de fall där tilläggsskatt debiteras öka med ungefär tusen per år. Det betyder att den debiterade tilläggsskatten ökar med cirka två miljoner euro, när man beaktar den höjning av fordonsskattens grundskatt som trädde i kraft 2017. Om man får in ungefär hälften av det debiterade beloppet, ökar inkomsterna från fordonsskatten med cirka en miljon euro på årsnivå. Eftersom de fall som ska behandlas i ett straffrättsligt förfarande beräknas minska i motsvarande grad, uppskattas statens inkomster från böterna sjunka med knappt 100 000 euro.

Automatisk användning av kameror för hastighetsövervakning och av anordningar för avläsning av registreringsskyltar inom tillsynen över fordonsskatten leder till att risken att åka fast vid försummelse av fordonsskatten ökar och medför också sannolikt en avsevärd ökning av debiteringarna av tilläggsskatt. En effektivare skattekontroll har även en förebyggande inverkan på användningen av bilar som anmälts som avställda och leder till ökade intäkter från fordonsskatten.

4.2 Konsekvenser för myndigheterna

Propositionen leder till att myndigheternas verksamhet blir effektivare. De föreslagna ändringarna bedöms leda till att färre besvär som gäller tilläggsskatt anförs hos domstolarna eftersom straffprocessen och det administrativa förfarandet blir tydligare åtskilda. I och med det minskar antalet rättsfall som behandlas i förvaltningsdomstolarna i någon mån. Tillsynsmyndighetens uppgifter minskar i de situationer där fordon stoppas. Propositionen minskar på arbetsbördan inom den straffrättsliga processen eftersom behandlingen av tvister om de aktuella straffyrkandena upphör. En administrativ process är lättare än en straffrättslig eftersom en administrativ påföljd inte kräver en bedömning av t.ex. oaktsamhet eller uppsåt. Behandlingen av tilläggsskatteärenden vid Trafiksäkerhetsverket blir effektivare eftersom man inte längre behöver kontrollera om samma ärende har blivit behandlat som ett brott.

När det gäller prövning av körrätt får propositionen konsekvenser för polisens uppföljning av återkommande förseelser som avses i 65 § i körkortslagen (386/2011). Om ett ärende behandlas som tilläggsskatt i stället för som böter, kan polisen inte beakta fallet i fråga när den bedömer om en person ska förlora sin körrätt eller inte. På så sätt minskar behandlingen av registeruppgifter som ska föras in i fordonstrafikregistret vid både Trafiksäkerhetsverket, som förvaltar fordonstrafikregistret, och den polismyndighet som utfärdar körförbud.

Den bestämmelse om tillsyn över beskattningen genom fotografering eller filmning av fordon som föreslås i fordonsskattelagen gör det möjligt att automatisera den skattekontroll som i nuläget i hög grad sker genom manuella åtgärder. Även om en automatisering av tillsynen gör verksamheten snabbare, leder den avsevärda ökningen av iakttagelser i samband med övervakningen till ökat utredningsarbete för skatteuppbördsmyndigheten, och således minskar myndigheternas effektivare verksamhet inte nödvändigtvis det totala behovet av resurser.

4.3 Konsekvenser för medborgarnas ställning

Genom lagförslaget förbättras jämlikheten mellan medborgarna i och med att samma gärning leder till samma påföljd för alla. För närvarande kan liknande gärningar leda till olika påföljder för olika personer. Påföljden kan variera mellan böter på mindre än hundra euro och en tilläggs katt på mer än tusen euro eller en kombination av dessa. Dessutom ska brott mot lagen enligt propositionen medföra endast en påföljd.

5 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid finansministeriet i samarbete med Trafiksäkerhetsverket. Bestämmelsen om tillsyn över fordonsskatten har ursprungligen ingått i ett utkast till regeringens proposition med förslag till lag om skatt på lätta motorfordon och lag om ändring av 21 och 57 § i fordonsskattelagen. Eftersom regeringen emellertid inte kommer att lämna någon proposition om skatt på lätta motorfordon har bestämmelsen om tillsyn över fordonsskatten tagits med i denna regeringsproposition.

5.1 Remissyttranden och hur de har beaktats

Till den del propositionen gäller tilläggs katt i förhållande till ett straffrättsligt förfarande har yttranden begärts av justitieministeriet, kommunikationsministeriet, inrikesministeriet, Trafiksäkerhetsverket, Tullen, Gränsbevakningsväsendet, Polisstyrelsen och Riksåklagarämbetet. Till denna del innehöll det propositionsutkast som var på remiss förslag till bestämmelser om förbud mot dubbel straffbarhet. Yttranden lämnades av justitieministeriet, kommunikationsministeriet, Trafiksäkerhetsverket, Tullen, Gränsbevakningsväsendet, Polisstyrelsen och Riksåklagarämbetet.

Remissorganen ställde sig på det hela taget positiva till propositionen. Det sades att propositionen gör den operativa verksamheten inom trafikövervakningen tydligare och behandlingen av ärenden snabbare i tillsynssituationen. Propositionen ansågs öka jämlikheten mellan medborgarna och förbättra förutsägbarheten när alla får samma straff för samma gärning. Dessutom tog man fasta på att ett straffrättsligt förfarande fortfarande ska vara möjligt i de allvarligaste fallen av missbruk. Dubbelbestraffning ska dock förhindas genom tydliga eftergiftsbestämmelser, som är förpliktande.

I yttrandet från kommunikationsministeriet uppmärksammade man ett avgörande från Europeiska människorättsdomstolens stora kammare i det norska så kallade ne bis in idem-fallet (15.11.2016; A and B v. Norway). I det fallet hade de som överklagade med hänvisning till människorättsdomstolens tidigare avgörandepraxis ansett att de i strid med tilläggsprotokollet till den europeiska människorättskonventionen hade straffats två gånger när de hade blivit åtalade och dessutom påförts skattehöjning för samma skattebrott. Det som är värt att beakta i detta avgörande är att det inte längre ansågs vara ett problem att samma gärning i Norge leder till dels åtal för brott, dels skattehöjning. Stora kammarens avgörande ser ut att avvika avsevärt från människorättsdomstolens tidigare tolkningspraxis när det gäller ne bis in idem.

RP 81/2017 rd

Justitieministeriet ställde sig bakom propositionens grundläggande lösning, dvs. att förbudet mot dubbel straffbarhet realiserar genom bestämmelser om eftergift. Systemet ska vara så tydligt som möjligt, men samtidigt behöver särdragen hos föremålet för regleringen beaktas och processen hållas tillräckligt enkel för den myndighet som svarar för tillsynen.

I propositionen har justitieministeriets förslag beaktats i stora drag. I denna proposition har man utgått från att det norska fall som behandlats i Europeiska människorättsdomstolen och som nämns i kommunikationsministeriets yttrande ännu inte utgör en tillräckligt tydlig linje för en tolkningsändring. Propositionen motsvarar den linje som man har valt inom den nationella lagstiftningen, dvs. att en administrativ sanktion och en straffrättslig påföljd för samma gärning utesluter varandra.

Förslaget till bestämmelser om tillsyn över fordonsskatten på teknisk väg var på remiss i samband med propositionsutkastet om skatt på lätta motorfordon. Då lämnade inrikesministeriets polisavdelning, justitieministeriet, Polisstyrelsen, Automobilförbundet rf, Suomen Motoristit ry och Tekniska Handelsförbundet rf yttranden i frågan.

Enligt inrikesministeriets polisavdelning och Polisstyrelsen var bestämmelsen om teknisk övervakning motiverad. Justitieministeriet föreslog preciseringar i texten.

Vid Automobilförbundet rf ansåg man att bestämmelsen var alltför öppet och inexakt formulerad. Suomen Motoristit ry efterlyste en mer omfattande bedömning av konsekvenserna av tillsynen. Enligt Tekniska Handelsförbundet rf strider det mot grundlagens anda att detaljerat följa medborgarnas rörelser och spara anknytande material.

Formuleringen av bestämmelsen om tillsyn över fordonsskatten har preciserats utifrån yttrandena. Dessutom har motiveringen till propositionen preciserats.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1.1 Fordonsskattelagen

57 §. Tillsyn. Paragrafen gäller tillsynen över fordonsbeskattningen. Det föreslagna nya 2 mom. innehåller en bestämmelse om tillsyn över beskattningen med tekniska anordningar. Den tillsyn som sker genom fotografering eller filmning ska gälla bilar som används i trafik. Bilder från kameror för hastighetsövervakning och observationer från anordningar för avläsning av registreringsskyltar ska kunna användas vid tillsynen över fordonsbeskattningen. Genom bestämmelsen utvidgas användningsområdet för teknisk övervakning jämfört med det som anges i 4 kap. 1 § i polislagen. Övervakningen ska kunna genomföras som fortlöpande eller upprepad automatisk kameraövervakning, bildupptagning eller registrering av annan övervakningsinformation. För tydlighetens skull föreslås det i bestämmelsen även bli sagt att man när övervakningen ordnas eller genomförs ska förvissa sig om att utrymmen som används för boende av permanent natur inte fotograferas eller filmas. Det föreslås att de uppgifter som samlas in i samband med den tekniska skattetillsynen ska lagras i fordonstrafikregistret. På behandlingen av uppgifterna ska då bestämmelserna i lagen om fordonstrafikregistret tillämpas. I praktiken ska skattekontrollen vid Trafiksäkerhetsverket gå till så att fordonens identifieringsuppgifter som samlats in genom fotografering eller filmning jämförs på automatisk väg med uppgifterna i fordonstrafikregistret. På så sätt kan man konstatera om det i fråga om ett fordon som har påträffats i trafik har anmälts att det används i trafik och om fordonsskatt har betalats för fordonet.

66 §. Straffbestämmelser. Paragrafen innehåller fordonsskattelagens straffbestämmelser. I 1 mom. föreslås en terminologisk precisering.

Enligt 2 mom. ska föraren av ett fordon dömas till böter för fordonsskatteförseelse till följd av användning av ett fordon som är belagt med körförbud enligt 58 § i fordonsskattelagen på grund av att fordonsskatt som förfallit till betalning är obetald. Likaledes ska fordonets ägare eller innehavare dömas, som överlåtit ett sådant fordon att framföras av någon annan. Det föreslås en sådan ändring av momentet att straffbarheten ska begränsas till att bara gälla en sådan ägare eller innehavare av ett fordon som framför ett fordon för vilket fordonsskatt som förfallit till betalning är obetald, eller som överlåter ett sådant fordon att framföras av någon annan. Straffet kan således bara påföras de personer som i regel är ansvariga för att fordonsskatten blir betald. Straffansvaret preciseras till att bara gälla uppsåtliga gärningar, dvs. situationer där den ägare eller innehavare som framför fordonet har varit medveten om att skatten för fordonet är obetald.

Straff för fordonsskatteförseelse kan påföras för samma gärning som leder till tilläggsskatt t.ex. när ett fordon som belagts med användningsförbud för att fordonsskatten för det har förfallit till betalning också har anmälts som avställt. Därför föreslås det i paragrafen ett nytt 3 mom. enligt vilket myndigheten ska meddela eftergift i fråga om polisanmälan, förundersökning, åtal och straff, om det finns förutsättningar att påföra tilläggsskatt. I stället ska det göras en anmälan till Trafiksäkerhetsverket.

1.2 Bränsleavgiftslagen

32 §. Straffbestämmelser. I 1 mom. föreskrivs det om straffet för den som framför ett fordon som belagts med användningsförbud på grund av att bränsleavgift som förfallit till betalning är obetald. För bränsleavgiftsförseelse ska också den dömas som överlåtit ett sådant fordon att framföras av någon annan. Det föreslås en sådan ändring av straffbestämmelsen att den bara

ska gälla en sådan ägare eller innehavare som framför ett fordon för vilket bränsleavgift som förfallit till betalning är obetald, eller som överlåter ett sådant fordon att framföras av någon annan. Straffbarheten när det gäller bränsleavgiftsförseelse begränsas således bara till de personer som i regel är ansvariga för att avgiften blir betald. Dessutom görs preciseringen att en bränsleavgiftsförseelse är straffbar endast när gärningen är uppsåtlig.

Med stöd av principen att tilläggsskatt till fordonsskatten ska vara den primära påföljden föreslås det i 2 mom. en bestämmelse om eftergift när det gäller straffrättsliga åtgärder. Enligt bestämmelsen ska inget straff påföras för bränsleavgiftsförseelse, om tilläggsskatt kan påföras för samma gärning. Då påförs fordonets ägare eller innehavare bränsleavgift, fordonsskatt eller tilläggsskatt men åläggs ingen straffrättslig påföljd. Härvid blir det nuvarande 2 mom. nytt 3 mom.

1.3 Fordonslagen

96 §. Fordonsförseelse. Paragrafen innehåller bestämmelser om påföljderna vid brott mot fordonslagen. Det föreslås ett nytt 5 mom. enligt vilket inga böter ska utfärdas för användning av ett fordon som belagts med körförbud eller användningsförbud, underlåtelse att göra registeranmälan eller missbruk av provnummerskyltar och förflyttningstillstånd, om tilläggsskatt till fordonsskatten kan påföras för samma gärning. Föraren ska fortfarande kunna straffas i andra situationer än i de som enligt 96 § i fordonslagen leder till tilläggsskatt. Eftergiften ska inte heller gälla fordon som inte är fordonsskattepliktiga, t.ex. motorcyklar och bussar.

Enligt det föreslagna momentet ska föraren inte straffas i de ovannämnda situationerna, om föraren inte är skattskyldig. Med detta vill man betona det ansvar för fordonets trafikduglighet som den skattskyldige har som finns införd i fordonstrafikregistret och som de facto ansvarar för att fordonets egenskaper är lagenliga.

I momentet föreslås dessutom en bestämmelse om tillsynsmyndighetens skyldighet att till Trafiksäkerhetsverket anmäla missbruk som leder till tilläggsskatt.

1.4 Lagen om ordningsbotsförseelser

10 §. Förseelser som gäller besiktning och anmälan för registrering av fordon. Paragrafens 1 mom. gäller den ordningsbot som en förare föreläggs för en uppsåtlig eller av oaktsamhet begången användning i strid med 8 § 1 mom. eller 85 § 1 mom. i fordonslagen av ett obesiktigt, oregistrerat eller avställt fordon.

För en uppsåtlig eller av oaktsamhet begången underlåtelse att enligt 64 § 1 mom. i fordonslagen göra en anmälan av ett fordons sådana registeruppgifter som gäller något annat än användning av fordonet i trafik föreläggs ägaren eller innehavaren av fordonet, enligt 2 mom., en ordningsbot på 70 euro. Det föreslås en sådan ändring av momentet att användningen av ett avställt fordon kan medföra bötesstraff när det gäller andra fordon än sådana som är fordonsskattepliktiga, t.ex. motorcyklar.

I det nya 3 mom. tas det för tydlighetens skull med en informativ hänvisning till fordonslagens bestämmelse om eftergift.

2 Ikraftträdande

Lagarna avses träda i kraft så snart som möjligt.

3 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Ett viktigt syfte med de föreslagna bestämmelserna är att se till att det förbud mot dubbel straffbarhet som förutsätts i internationella överenskommelser som är bindande för Finland realiseras genom bestämmelser om eftergift i fråga om straffrättsliga åtgärder. Den administrativa påföljden tilläggsskatt och ett straff som påförs som en brottspåföljd ska på ett sätt som är godtagbart med tanke på förbudet mot dubbel straffbarhet samordnas så att tilläggsskatt alltid är den primära påföljden. Om tilläggsskatt har föreskrivits som påföljd för en gärning och det i samma fall även är fråga om en fordonsförseelse, fordonsskatteförseelse eller bränsleavgiftsförseelse ska ärendet inte behandlas i ett straffrättsligt förfarande, och då blir tilläggsskatt den enda påföljden.

I grundlagens 10 § föreskrivs om skydd för privatlivet. Enligt paragrafens 1 mom. är vars och ens privatliv, heder och hemfrid tryggade. Det tillägg om tillsyn över beskattningen genom fotografering eller filmning av fordon som föreslås i 57 § 2 mom. i fordonsskattelagen gör det möjligt att samla in uppgifter om fordon för tillsynen över beskattningen. De nuvarande anordningarna gör det möjligt att identifiera fordon genom automatisk avläsning av registreringsskyltar. Att fortskaffningsmedel identifieras i trafiken eller på någon annan allmän plats innebär inget ingrepp i det skydd för privatlivet som avses i grundlagen. I fordonsskattelagens bestämmelse föreslås det för tydlighetens skull även bli sagt att utrymmen som används för boende av permanent natur inte får fotograferas eller filmas.

Vid beredningen av propositionen har det ansetts att de föreslagna lagarna kan stiftas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av 57 och 66 § i fordonsskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i fordonsskattelagen (1281/2003) 66 § och
fogas till 57 §, sådan den lyder i lag 1327/2009, ett nytt 2 mom. som följer:

57 §

Tillsyn

För att utöva den tillsyn som avses i 1 mom. får tillsynsmyndigheterna fotografera eller filma fordon som är i trafik. Fotograferingen eller filmningen kan också ske automatiskt, och den kan vara fortlöpande eller ske vid upprepade tillfällen. Utrymmen som används för boende av permanent natur får dock inte fotograferas eller filmas.

66 §

Straffbestämmelser

Bestämmelser om straff för skattebedrägeri finns i 29 kap.1–3 § i strafflagen (39/1889).

En sådan ägare eller innehavare av ett fordon som uppsåtligen framför ett fordon för vilket fordonsskatt som förfallit till betalning är obetald, ska för *fordonsskatteförseelse* dömas till böter. För fordonsskatteförseelse ska också en sådan ägare eller innehavare av ett fordon dömas som överlämnat ett sådant fordon att framföras av någon annan.

Vid en fordonsskatteförseelse ska eftergift ske i fråga om anmälan, åtal och straff, om sådan tilläggsskatt som avses i 47 a § kan påföras för samma gärning. Myndigheten ska då göra en anmälan om användningen av fordonet till Trafiksäkerhetsverket.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

2.

Lag

om ändring av 32 § i bränsleavgiftslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i bränsleavgiftslagen (1280/2003) 32 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 789/2013, som följer:

32 §

Straffbestämmelser

En sådan ägare eller innehavare av ett fordon som uppsåtligen framför ett fordon för vilket bränsleavgift som förfallit till betalning är obetald, ska för *bränsleavgiftsförseelse* dömas till böter. För bränsleavgiftsförseelse ska också en sådan ägare eller innehavare av ett fordon dömas som överlämnat ett sådant fordon att framföras av någon annan.

Vid en bränsleavgiftsförseelse ska eftergift ske i fråga om anmälan, förundersökning, åtal och straff, om sådan tilläggsskatt som avses i 47 a § i fordonsskattelagen (1281/2003) kan påföras för samma gärning. Myndigheten ska då göra en anmälan om användningen av fordonet till Trafiksäkerhetsverket.

På lagstridigt undandragande av bränsleavgift och på försök därtill tillämpas inte bestämmelserna i 29 kap. 1—3 § i strafflagen (39/1889), om en straffrättslig påföljd skulle bestämmas för samma person för vilken en administrativ påföljd av straffkaraktär har bestämts eller skulle kunna bestämmas eller för vilken personen kan bli ansvarig med stöd av bestämmelserna om skatteansvar.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

3.

Lag

om ändring av 96 § i fordonslagen

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 96 § i fordonslagen (1090/2002), sådan paragrafen lyder i lag 992/2016, ett nytt
5 mom. som följer:

96 §

Fordonsförseelse

Vid en fordonsförseelse ska eftergift ske i fråga om anmälan, förundersökning, åtal och straff, om sådan tilläggsskatt som avses i 47 a § i fordonsskattelagen (1281/2003) kan påföras för samma gärning. Myndigheten ska då göra en anmälan om användningen av fordonet till Trafiksäkerhetsverket.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

4.

Lag

om ändring av 10 § i lagen om ordningsbotsförelseer

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om ordningsbotsförelseer (986/2016) 10 § som följer:

10 §

Förelseer som gäller besiktning och anmälan för registrering av fordon

För en uppsåtlig eller av oaktsamhet begången användning i strid med 8 § 1 mom. eller 85 § 1 mom. i fordonslagen av ett obesiktigt, oregistrerat eller avställt fordon föreläggs föraren en ordningsbot på 70 euro.

För en uppsåtlig eller av oaktsamhet begången underlåtelse att göra registeranmälan om fordonsuppgifter enligt 64 § 1 mom. i fordonslagen föreläggs ägaren eller innehavaren av fordonet en ordningsbot på 70 euro.

Bestämmelser om eftergift vid vissa fordonsförelseer finns i 96 § 5 mom. i fordonslagen.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

Helsingfors den 28 juni 2017

Statsminister

Juha Sipilä

Finansminister Petteri Orpo

1.

Lag

om ändring av 57 och 66 § i fordonsskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i fordonsskattelagen (1281/2003) 66 § och
fogas till 57 §, sådan den lyder i lag 1327/2009, ett nytt 2 mom. som följer:

Gällande lydelse

57 §

Tillsyn

Föreslagen lydelse

57 §

Tillsyn

För att utöva den tillsyn som avses i 1 mom. får tillsynsmyndigheterna fotografera eller filma fordon som är i trafik. Fotograferingen eller filmningen kan också ske automatiskt, och den kan vara fortlöpande eller ske vid upprepade tillfällen. Utrymmen som används för boende av permanent natur får dock inte fotograferas eller filmas.

66 §

Straffbestämmelser

Bestämmelser om straff för lagstridigt undandragande av fordonsskatt och för försök därtill finns i 29 kap. 1—3 § strafflagen (39/1889).

Den som framför ett fordon för vilken fordonsskatt som förfallit till betalning är obetald, skall för *fordonsskatteförseelse* dömas till böter. Likaledes skall dömas fordonets ägare eller innehavare, som överlåtit sådant fordon att framföras av annan.

66 §

Straffbestämmelser

Bestämmelser om straff för *skattebedrägeri* finns i 29 kap.1—3 § i strafflagen (39/1889).

En sådan ägare eller innehavare av ett fordon som uppsåtligen framför ett fordon för vilket fordonsskatt som förfallit till betalning är obetald, ska för fordonsskatteförseelse dömas till böter. För fordonsskatteförseelse ska också en sådan ägare eller innehavare av ett fordon dömas som överlämnat ett sådant fordon att framföras av någon annan.

Vid en fordonsskatteförseelse ska eftergift ske i fråga om anmälan, åtal och straff, om sådan tilläggsskatt som avses i 47 a § kan påföras för samma gärning. Myndigheten ska

RP 81/2017 rd

*då göra en anmälan om användningen av
fordonet till Trafiksäkerhetsverket.*

Denna lag träder i kraft den 20 .

2.

Lag

om ändring av 32 § i bränsleavgiftslagen

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i bränsleavgiftslagen (1280/2003) 32 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 789/2013, som följer:

Gällande lydelse

32 §

Straffbestämmelser

Den som framför ett fordon för vilket bränsleavgift som förfallit till betalning är obetald, skall för *bränsleavgiftsförseelse* dömas till böter.

På lagstridigt undandragande av bränsleavgift och på försök därtill tillämpas inte bestämmelserna i 29 kap. 1—3 § i strafflagen (39/1889), om en straffrättslig påföljd skulle bestämmas för samma person för vilken en administrativ påföljd av straffkaraktär har bestämts eller skulle kunna bestämmas eller för vilken personen kan bli ansvarig med stöd av bestämmelserna om skatteansvar.

Föreslagen lydelse

32 §

Straffbestämmelser

En sådan ägare eller innehavare av ett fordon som uppsåtligen framför ett fordon för vilket bränsleavgift som förfallit till betalning är obetald, ska för bränsleavgiftsförseelse dömas till böter. För bränsleavgiftsförseelse ska också en sådan ägare eller innehavare av ett fordon dömas som överlämnat ett sådant fordon att framföras av någon annan.

Vid en bränsleavgiftsförseelse ska eftergift ske i fråga om anmälan, förundersökning, åtal och straff, om sådan tilläggsskatt som avses i 47 a § i fordonsskattelagen (1281/2003) kan påföras för samma gärning. Myndigheten ska då göra en anmälan om användningen av fordonet till Trafiksäkerhetsverket.

På lagstridigt undandragande av bränsleavgift och på försök därtill tillämpas inte bestämmelserna i 29 kap. 1—3 § i strafflagen (39/1889), om en straffrättslig påföljd skulle bestämmas för samma person för vilken en administrativ påföljd av straffkaraktär har bestämts eller skulle kunna bestämmas eller för vilken personen kan bli ansvarig med stöd av bestämmelserna om skatteansvar.

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag

om ändring av 96 § i fordonslagen

I enlighet med riksdagens beslut fogas till 96 § i fordonslagen (1090/2002), sådan paragrafen lyder i lag 992/2016, ett nytt 5 mom. som följer:

Gällande lydelse

96 §

Fordonsförseelse

Föreslagen lydelse

96 §

Fordonsförseelse

Vid en fordonsförseelse ska eftergift ske i fråga om anmälan, förundersökning, åtal och straff, om sådan tilläggsskatt som avses i 47 a § i fordonsskattelagen (1281/2003) kan påföras för samma gärning. Myndigheten ska då göra en anmälan om användningen av fordonet till Trafiksäkerhetsverket.

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag

om ändring av 10 § i lagen om ordningsbotsförelseer

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om ordningsbotsförelseer (986/2016) 10 § som följer:

Gällande lydelse

10 §

Förelseer som gäller besiktning och anmälan för registrering av fordon

För en uppsåtligen eller av oaktsamhet begången användning i strid med 8 § 1 mom. eller 85 § 1 mom. i fordonslagen av ett obesiktigat, oregistrerat eller avställt fordon föreläggs föraren en ordningsbot på 70 euro.

För en uppsåtligen eller av oaktsamhet begången underlåtelse att enligt 64 § 1 mom. i fordonslagen göra *en anmälan av ett fordon sådana registeruppgifter som gäller något annat än användning av fordonet i trafik* föreläggs ägaren eller innehavaren av fordonet en ordningsbot på 70 euro.

Förelslagen lydelse

10 §

Förelseer som gäller besiktning och anmälan för registrering av fordon

För en uppsåtligen eller av oaktsamhet begången användning i strid med 8 § 1 mom. eller 85 § 1 mom. i fordonslagen av ett obesiktigat, oregistrerat eller avställt fordon föreläggs föraren en ordningsbot på 70 euro.

För en uppsåtligen eller av oaktsamhet begången underlåtelse att göra registeranmälan om fordonsuppgifter enligt 64 § 1 mom. i fordonslagen föreläggs ägaren eller innehavaren av fordonet en ordningsbot på 70 euro.

Bestämmelser om eftergift vid vissa fordonsförelseer finns i 96 § 5 mom. i fordonslagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .